

BESLUT "NATURRESERVAT TRAMSGRAV": 2001-12-19
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT TRAMSGRAV"

*****

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

BESLUT: 2001-12-19
DNR: 09388-1999

BILDANDET AV NATURRESERVATET TRAMSGRAV I MORA KOMMUN

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen det område som avgränsats på bifogad beslutskarta, bilaga 2, som naturreservat.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen skötselplanen för reservatets långsiktiga skötsel, bilaga 3. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

SYFTE

Syftet med reservatet är att:

Bevara biologisk mångfald.

Tramsgrav utgör en värdekärna med högproduktiv skog som hyser naturskogens arter, substrat och funktioner samt lång skoglig kontinuitet. Genom att undanta området från skogsbruk kommer miljön att fortsätta att utvecklas i en gynnsam riktning för arter som annars är hotade i den brukade skogen. Området ska fungera som en värdekärna varifrån arter ska kunna sprida sig till omgivande skogsområden.

Skydda värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter.

Området är av regeringen utpekat som särskilt skyddsområde enligt 7 kap 28 § miljöbalken och ingår därmed i ett sammanhängande ekologiskt nätverk av särskilda bevarandeområden - Natura 2000. De livsmiljöer och arter, enligt art- och habitatdirektivet 92/43/EEG, som förekommer i Tramsgrav ska skyddas.

Tramsgrav utgörs av naturtyperna örtrika, näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ (9050) och västlig taiga (9010).

Syftet ska nås genom att:

Området skyddas mot skogsbruk och andra verksamheter som kan äventyra de livsmiljöer samt växt och djursamhällen som är knutna till naturskogen.

För att kontrollera att syftet uppnås ska undersökningar om gynnsam bevarandestatus föreligger göras (se skötselplan).

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

1 anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten.

2 avverka och utföra skogsvårdande åtgärd samt upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle.

3 gödsla eller använda bekämpningsmedel.

4 framföra motordrivet fordon i terrängen. Undantag gäller för uttransport av fälld älg med fordon som inte ger mark eller vegetationsskador.

5 uppföra permanenta jaktpass samt röja för sikt- eller skjutgator. Jaktgränser, stigar till jaktpass eller dylikt får ej markeras.

6 bedriva jakt med fälla eller snara. Undantag gäller minkfällor för levande fångst.

7 utfodra djur, lägga ut åtel eller vidta andra åtgärder för att locka/samla djur till vissa platser.

8 upplåta korttidsjakt inom naturreservatet. Eventuella jaktgäster måste medfölja nyttjanderättsinnehavare.

9 jaga annat än älg, rådjur, hare, räv, mink, tjäder, orre, järpe och ripa.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

1 sprida kalk i vatten eller på land

Punkten A2 och A3 innebär att bestämmelserna i 29 § skogsvårdslagen samt skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skade-

insekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

B Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt förpliktigas med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken att tåla visst intrång inom reservatet såsom

1 utmärkning av reservatet, underhåll av vandringsleder och uppsättning av informationstavlor

2 undersökningar av markslag, landskapselement, växt- och djursamhällen samt arter.

C Föreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

1 skada växande eller döda träd och buskar, gräva upp örter, insamla mossor, lavar och vedsvampar

2 använda området för organiserade tävlings eller övningsändamål eller motsvarande

3 framföra motordrivet fordon i terräng

Föreskrifter under A och C ovan utgör inget hinder mot de åtgärder som behövs vid skötsel och förvaltning av reservatet samt för att tillgodose ändamålet med reservatet. Föreskrifterna utgör heller inget hinder mot åtgärder som krävs för normalt vägunderhåll eller normalt underhåll av ledningar/ledningsgator.

Föreskrifterna under punkten C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte utnyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

SKÄL FÖR BESLUTET

Bevarandevärden:

Reservatet är beskrivet i bilaga 4. Det främsta skälet för beslutet är att naturreservatet Tramsgrav innehåller naturmiljöer med naturskogens artsammansättning och ekologiska funktioner. I den närmaste omgivningen är skogen hårt brukad. Reservatet Tramsgrav ska utgöra en värdekärna där hotade arter ska kunna fortleva livskraftigt samt expandera. Skyddet av skogen i Tramsgrav är ett led i bevarandet av biologisk mångfald.

Hot avseende bevarandet av naturvärden:

Det främsta hotet för området är från aktivt skogsbruk. Avverkningar och skogsskötsel inom området skulle begränsa områdets viktiga roll att erbjuda naturskogens substrat och kontinuitet till hotklassade arter.

Anledning till skyddsformen reservat:

Motivet till skyddsformen är att det är en garant för att området hålls intakt och ej blir föremål för skogsbruksaktiviteter. I omgivningarna bedrivs ett aktivt skogsbruk.

Internationella åtaganden:

Området är av regeringen utpekade som särskilt skyddsområde enligt 7 kap 28 § miljöbalken och ingår därmed i ett sammanhängande ekologiskt nätverk av särskilda bevarandeområden - Natura 2000. Området hyser habitatet "örtrika, näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ" och "västlig taiga" som omfattas av EG:s art- och habitatdirektiv. Enligt direktivet ska medlemsländerna skydda de livsmiljöer och arter som finns i områdena.

Riksintressen m.m.

Del av området ingår i ett område som är klassat som riksintresse för naturvård enligt 3 kapitlet 6 § miljöbalken.

Avvägning mellan allmänna och enskilda intressen enligt 7 kap 25 § Miljöbalken:

Det är ett angeläget allmänt intresse att naturskogen bevaras. Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna överväger de negativa effekterna dels för allmänheten och dels för berörda fastighets- och sakägare. Länsstyrelsen har funnit att föreskrifterna är ändamålsenliga med hänsyn till reservatets syfte.

Övrigt:

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken.

Skyddet av Tramsgrav bidrar till att uppfylla det av riksdagen beslutade miljö kvalitetsmålet "Levande skogar".

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Vid skogsvårdstyrelsens nyckelbiotopsinventering utpekades bäckravinen. Skogsvårdsstyrelsen utarbetade sedan tillsammans med markägarna ett förslag till reservatsavgränsning som ställdes till Länsstyrelsens miljövårdsenhet. I samarbete mellan Mora kommun och Länsstyrelsen gjordes en inventering sommaren 2000. Denna beskrivning tillsammans med en representativitetsanalys av den naturtyp som det föreslagna reservatet utgör i

regionen ställdes till Naturvårdsverket som vintern 2001 gav Länsstyrelsen klartecken till att starta arbetet med att bilda reservatet Tramsgrav. Området insändes även som förslag till att ingå i EG:s nätverk av skyddad natur (Natura 2000). I juni 2001 tog regeringen beslutet att godkänna förslaget Tramsgrav.

ÖVRIGT

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i enlighet med 27 § förordningen om områdesskydd m.m. enligt miljöbalken.

Beslut i detta ärende har fattats av Länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Gunnar Björk jämte ledamöterna Hans Andersson, Anki Roslien, Peter Hultqvist, Åke Johansson, Eva Kungsmark, Elisabeth Linden Brandt, Lennart Sacrédeus, Roger Stål, Nicke Welin-Berger, Birgitta Örjas. Tjänstgörande suppleanter var Bengt Andersson, Ove Hagberg, Calle Morgården och Ann-Britt Åsebol.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Inger Eriksson, rättsenhetschef Sten Carlborg, miljövårdsdirektör Stig-Åke Svenson och miljöhandläggare Jemt Anna Eriksson, den sistnämnde föredragande.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, Miljödepartementet, formulär 6.

Gunnar Björk

Jemt Anna Eriksson

*****

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS Län

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET TRAMSGRAV

SYFTE MED SÄKERSTÄLLANDE OCH SKÖTSEL AV NATURRESERVATET
TRAMSGRAV

Den främsta anledningen till att bilda naturreservatet Tramsgrav är att bevara biologisk mångfald. Tramsgrav utgör en värdekärna med högproduktiv skog som hyser naturskogens substrat och funktioner. Många träd är grova och den skogliga

kontinuiteten är lång. Genom att skydda området kommer miljön att kunna fortsätta att utvecklas i en gynnsam riktning för arter som annars är hotade i den brukade skogen.

Området är av regeringen utpekat som särskilt skyddsområde enligt 7 Kap 28 § och ingår därmed i ett sammanhängande ekologiskt nätverk av särskilda bevarandeområden - Natura 2000.

Syftet ska nås genom att:

Området skyddas mot skogsbruk

BESKRIVNING AV SKYDDSOBJEKTET

Administrativa data

Objektnamn	Tramsgrav
Objektnummer	20-99-097
Skyddsform	Naturresevat
Län	Dalarna
Kommun	Mora
Församling	Våmhus
Areal	52 ha
Fastigheter	Limbäck 108:1; Indor 50:3
Lägesbeskrivning	Området är beläget söder om och fram till Dyverdalen, ca 3 mil NO om Älvdalen.
Karta	15E 1C
Markägarkategorier	Privat
Förvaltare	Länsstyrelsen Dalarna
Naturtyper	Barrskog
Prioriterade intresseaspekter:	
Markslag	Naturskog
Arter	Hotklassade arter

Reservatet beskrivs i bilaga 4.

Prioriterade bevarandevärden

De element som utmärker naturskogen är de bevarandevärden som är prioriterade och vilkas utveckling reservatet ska gynna.

Hög biologisk mångfald gynnas av förekomst av substrat som annars är bristfälligt tillgodosedd.

Referenser

Länsstyrelsen Dalarnas län, Mora kommun & Orsa kommun, 2001:
De mest värdefulla och skyddsvärda naturskogarna i Mora och Orsa

SKÖTSELOMRÅDEN; MÅL OCH ÅTGÄRDER

Skötselområde: Skog med fri utveckling (SF)

Beskrivning av området

Området utgörs främst av granskog vars frodighet och fuktighet är störst i dalbotten och en bit upp längs sidorna. På dessa partier består fältskiktet av örter, gräs och ormbunkar. Längre upp längs sluttningarna ökar inslaget av tall och fältskiktet är risdominerat.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus:

Målet med reservatet är att gynna utvecklingen av strukturer som är av betydelse för biologisk mångfald, t.ex. död ved i olika nedbrytningsstadier och att det råder variation i trädålder och storlek. Att den skogliga kontinuiteten och den höga luftfuktigheten på platsen behålls är ett annat förhållande som eftersträvas och som gynnar många arter.

Skötselmål och föreskrifter för skötseln:

Skogen ska lämnas för fri utveckling.

Inom området finns brandspår vilka visar att elden varit närvarande. Brandspåren berör främst högre liggande partier i ravinen. Det område som utgör reservatets mest skyddsvärda del är en fuktig, frodig granskog med ett fältskikt som består av ormbunkar, örter och gräs. I en sådan skog förnyas bestånden genom att träd växer upp i små öppningar som bildas av att större träd faller ned. De egenskaper som är önskvärda att de upprätthålls är ett stabilt mikroklimat och att det sker nybildning av död ved. Brand kan naturligt beröra ett sådant här områdes ytterkanter och även vid intensiv brand nå ned i de fuktigaste partierna. Naturvårdsbränning kommer dock inte att praktiseras inom reservatet eftersom den utveckling som är reservatets primära syfte ej är beroende av en sådan skötselåtgärd.

FRILUFTSLIV OCH TURISM

Information

Informationstavlor sätts upp i anslutning till reservatet, såväl i norr som i sydost. Vid informationstavlorna ska parkering vara tillåten. Den gamla stigen längs med bäcken och fram till sjön Stor-Tramsen markeras.

TILLSYN DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING

Årlig dokumentation av förvaltningsåtgärder

Alla förvaltningsåtgärder ska dokumenteras.

Uppföljning av kvalitetsmål

Uppföljning utförs av länsstyrelsen inom ramen för uppföljning av skyddad natur.

SAMMANFATTNING AV PLANERADE SKÖTSELÅTGÄRDER

Skötselåtgärd: Uppföljning av kvalitetsmål

När: Enligt program

Beskrivning: -

Var: Hela reservatet

Vem: Lst

Finans: Vårdanslag

Skötselåtgärd: Tillsyn av föreskrifter

När: Årlig

Beskrivning: -

Var: Hela reservatet

Vem: Lst

Finans: Vårdanslag

* Nottext: Nationellt utvecklingsprojekt pågår för uppföljning av värdefull natur. Projektets syfte är att fastställa strategi och metoder som gör det möjligt att bedriva operativ uppföljning av tillståndet i särskilt värdefull natur. Vid den regionala dimensioneringen av denna verksamhet kommer centrala rekommendationer att beaktas.

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

BESKRIVNING AV NATURRESERVATET TRAMSGRAV I MORA KOMMUN

Söder om och fram till Dyverdalen i Mora kommun är Tramsgrav beläget. Det ligger 4 km sydväst Anjosvardens reservat. Berggrunden består av sur vulkanit (slirig porfyr, Ignimbrit), d.v.s en berggrund som har låg vittringsbenägenhet och som är näringsfattig.

Biologiska bevarandevärden:

Från sjön Stor-Tramsen rinner en bäck (Tramsbäcken) ned till Dyverdalen. Skogen som omgärdar Tramsbäcken är huvudsakligen granskog som är högre och med stor diameterspridning, från klen till grov. Flera träd har vida/låga kronor. Det är iögonfallande förekomster av hänglavar. Fältskiktet är frodigt med olika örter, gräs och ormbunkar. Vid bäcken finns gamla gråalar. Överst vid sjön dominerar tall med inslag av asp och sälg.

Längs med bäckdalgången är skogen fullskiktad. I dalbotten finns flera källsprång. En hög och jämn luftfuktighet upprätthålls. De fuktigaste partierna utgör troligtvis ett brandrefugium. Spår efter skogsbrand finns på träd och stubbar på de högre liggande partierna. I den närmaste omgivningen är skogen hårt brukad. Någon artinriktad inventering har inte genomförts. Arter som dock påträffats listas i nedanstående tabell.

	Art		Signalartsvärde	Hotklass
Lavar:	Lunglav	Högt		
	Garnlav	Lågt		
	Violettblå tagellav	Högt	NT	
Svampar:	Harticka	Högt	NT	
	Ullticka	Högt		
	Doftskinn	Högt	NT	
Mossor:	Purpurmylia		Högt	
	Mörk husmossa	Högt		
Kärlväxter:	Spindelblomster	Lågt		
	Ögonpyrola		Högt	

Historisk och nuvarande markanvändning

Avverkningar har skett vid Tramsbäcken. Inom reservatet finns spår efter en gammal skogshuggarkoja. Uttagen begränsades troligtvis till dimensionshuggningar. Denna brukningshistoria är även påtaglig genom att det finns spår efter en gammal körväg för häst. Omgivningarna till reservatet är präglade av rationellt skogsbruk.

Spår efter bränder finns i träd och stubbar, främst längs ravinens kanter. Bränder som troligtvis varit spontant uppkomna och beskriver en naturlig störningsregim. I senare tid har ett hygge bränts och vid det tillfället gick branden in i ett par hektar av reservatsområdet.